

stroj šivati in ne plesati. Pod tem stanovanjem stanuje gospodar sam, in pa svoji staroverski veri ne ljubi tega“.

„Ne, živimo prav mirno“.

„In da ne bodete igrali prav nedeljami in prazniki glasovirja“, nadaljuje hišnik. „Kake vere pa ste prav za prav“?

„Ta ni tvoja stvar, dragi. Vzemi aro in končaj“.

„In da ne bodete imeli mladih kuharic in hišin, kajti spodaj imamo sluge gospodarja in potem je vedno tepež. Saj sami veste, mladi ljudje imajo radi ženske“.

„Molči!“ zakliče najemnik razjarjen in udari z nogo ob tla. „S teboj izgubi se potrpljenje! Tu imaš aro“.

„Ivan“, sliši se z dvorišča neki glas.

„A uh!“ zakliče hišnik in pomoli glavo skozi okno.

„Kaj pa je“?

„Pridi h kosilu“.

„Tako, oddajam stanovanje“.

„Kako stanovanje. Ta ni za oddati. Jaz sem je že oddal nekemu gospodu in aro prevzel“!

Najemnik postane rudeč kot rak in stiska pesti.

„Slišiš, ti osel!“ vpije, „kaj delaš prav za prav z nami? Jaz moram v urad, sem že zamudil in ti nas vlačiš po stopnicah in nam kažeš že oddana stanovanja. Ali imaš sneg v očeh“?

„Kaj pa da, gospod. Saj smo vedno veseli, ako oddajamo fini gospodi stanovanja. Kdo pa je mogel vedeti, da je že oddano? Ne, kaj tacega“!

Najemniki hitijo kregajoč se po stopnicah navzdol. Hišnik jim sledi najprve, potem pa ostane ž njimi v jedni vrsti in reče na prostoru pred stopnicami:

„Prosim Vaša milost mali napitek za moj trud“!

Novice.

— **Osebnosti.** Deželnovladni svetnik gosp. Feliks Schaschel v Ljubljani je šel v pokoj in je tem povodom dobil naslov dvornega svetnika. — Deželnovladni svetnik in okrajni glavar v Kočevju, gosp. dr. plem. Thomann je poklican na službovanje k deželni vladi v Ljubljani. — Okrajni glavar v Kranju gosp. dr. Mihael Gstettenhofer je imenovan deželnovladnim svetnikom in je premeščen v Kočevje. — Okrajni glavar v Ljubljani gosp. Rudolf grof Margheri je dobil viteški križec Franc Jožefovega reda. — Gosp. Hugon Hinterlechner iz Ljubljane je imenovan živinozdravnikom v Ribnici. — Davčni kontrolor v Višnji gori, gosp. Josip Zazula je premeščen v Idrijo kontrolor v Idriji, gosp. Ivan Bobek pa v Višnjo goro.

— **Promocije.** Na Dunaju je bil 24. t. m. promoviran gosp. Josip Tičar doktorjem zdravilstva, dne 2. julija pa bo promoviran gosp. Ivan Dular doktorjem filozofije.

— **Občinski odbor na Bledu** je imenoval državnega in deželnega poslanca barona Schwegla v priznanje zaslug, ki si jih je pridobil za zagotovitev Bohinske železnice svojim častnim občanom.

— **Vsesokolska slavnost v Pragi**, ki se vrši 28., 29. in 30. t. m., se udeležijo tudi odposlanstva ljubljanskega, celjskega in idrijskega Sokola. Kakor znano, pridejo na to slavnost tudi odposlanci obč. sveta v Parizu.

— **Ljubljanska kreditna banka** ima dne 29. t. m. izreden občni zbor, na katerem pridejo neke prav važne zadeve na razpravo.

— **Za obrtnonadaljevalne šole na Kranjskem** je deželni odbor dovolil 1000 kron.

— **Revizija posojilnic.** Dne 10. junija t. l. je poslanska zbornica sprejela računski načrt o obligatorični reviziji posojilnic in drugih gospodarskih zadrug. Ta zakonski načrt, kateri odgovarja sedanjim razmeram in potrebam in kateri utegne v jeseni sprejet biti tudi od gosposke zbornice, prinaša strokovni list „Slovenska zadruga“ (7 št.), katerega izdaja „Centralna posojilnica slovenska“ v Krškem.

— **† Ivan Gogola** V ponedeljek zjutraj umrl je v Ljubljani blagi in jako zaslužni rodoljub gosp. Ivan Gogola. Pokojnik se je rodil l. 1849. v Kranju. Kot notar je služboval najprej na Vrhniki in potem v Ljubljani, kjer je marljivo sodeloval v občinskem svetu in pri mestni hranilnici. Pred tremi leti je bil voljen predsednikom notarske zbornice. Zapustil je vdovo in dvoje otrok.

— **Škrlatica na Bledu** je prenehala in se je 24. t. m. zopet pričel pouk na ondotni šoli.

— **Mozaična tla** izza rimskih časov, najbržbe ostanke kakega rimskega kopališča v nekdanji Emoni, so našli v Ljubljani na Seunigovem vrtu za vladnim poslopjem.

— **Industrija na Gorenjskem.** Zgradba nove železnice v Trstu je posebno velikega pomena za industrijalna podjetja na Gorenjskem. Pot v Trst postane po novi železnici dosti krajša in cenejša, kar pride pri velikih podjetjih silno v poštev. Samo kranjska industrijalna družba ima na mesec 400 vagonov tovarnega prometa. Vsled zgradbe Bohinske in Turske železnice postanejo prometne razmere za industrijalno družbo jako ugodne in družba se vsled tega tudi že pripravlja, da znatno razširi svoja podjetja. Občni zbor industrijalne družbe, ki se je vršil dne 14. t. m. je sklenil zvišati delniški kapital od 10 milijonov kron na 12 milijonov. S to svoto se znatno razširita tovarni na Savi in Javorniku, pa tudi tovarna v Škedenju pri Trstu.

— **Povodnji.** Zadnje hudo deževje je v raznih krajih naše domovine provzročilo večje in manjše povodnji, ki so provzročile obilo škode.

— **Pomoč v nevarnosti.** Pri vojaški vaji v Stepanji vasi pri Ljubljani sta se v petek na Ljubljani prevrnili dva čolnita, v katerih so bili trije vojaki. Dva sta bila hitro spravljena na kopno, tretji pa se je zapletel mej vrvi tako, da bi bil gotovo utonil, ako bi ne bil navzočni nadporočnik hitro v vodo skočil in ga oprostil. Nadporočnik bi bil kmalu sam utonil.

— **Utonil** je v Ljubljani pri Kaminu posestnik Anton Šuštaršič vulgo Tancaj z Virda in sicer, ko je šel po noči vodo pit.

— **Ubegli prisiljenci.** Dne 25. t. m. so ubegli trije prisiljenci, ki so delali pri stavbi novega deželnega dvorca v Ljubljani.

— **Morskega volka**, tri metre dolzega, so ujeli ribiči ob istrski obali ob čeri Premantura.

— **Poskušen umor.** Bivši črevljarski mojster, sedaj sluga stavbne družbe v Ljubljani Božidar Boskovič, je dne 22. t. m. poskusil umoriti svojo lastno ženo. Ustrelil je nanjo dvakrat iz revolverja in jo smrtno nevarno ranil. Boskoviča so zaprli.

— **Nesreča pri električni razsvetljavi** se je dogodila na Dunaju v ljudskem vrtu. Na ljudstvo je padla električna obločnica ter je udarila na glavo nekega moža. Raztrgane žice so prišle v dotiko z drugimi ljudmi in deset oseb je dobilo električne udarce. Nastala je velika zmešnjava.

— **Afera treh oficirjev.** „Bozener Zeitung“ poroča o neki aferi, katero so imeli trije častniki, ker se niso hoteli umakniti s svojo mizo iz dvorane neke restavracije, kjer je priredilo biciklistično društvo „Bozen“ svoj plesni venček. Dejali so, da imajo povsod pristop, ter da se ne puste odganjati, če tudi niso bili povabljeni. Šele po dolgem pregovarjanju so se umaknili v stransko dvorano, kjer so sedli s čepicami na glavi v plesno dvorano. Predsednik društva je pozval iznova častnike, naj se odstranijo. Čest, da je družba privatna in imajo vstop le povabljeni. Častniki pa so na to grozili predsedniku, da ga pozovejo na dvoboj. Šli so na to v damsko garderobo, kjer se je jeden skril. Končno so se venderle odstranile, a na kolodvoru so si v posebnem vlaku društva „Bozen“ v kupeju I. razreda, ki je bil rezerviran za dame, slekli čevlje, odložili zavrtnico ter odpeli suknje. Na noben način pa se niso hoteli umakniti iz kupeja; šele železniški uradnik jih je prisilil, da so se odstranili. Vojaški uradnik, ki je bil med njimi, se je pa vendar hotel peljati z družbo, silil je nazaj ter padel dvakrat s stopnic vlaka na tla. Vlak se je začel premikati, a se je moral zopet ustaviti, da je mogel pijani častnik zlesti zopet na vlak. V Bolcanu vzbuja ta aféra velik škandal. Vsi dunajski listi imajo obširna poročila o tem.

— **Roparji v Dalmaciji.** List „Dalmata“ ima sledečo vest: Iz Knina se poroča ta-le dogodba. Nek kmet se je vračal s svojo hčerko s semnja, na katerem je dva vola prodal za 250 gld. Denar je izročil hčerki. Na poti so ga napadli roparji. Zaman je kmet zatrjeval, da nima denarja pri sebi: roparji so ga ubili. Njegova hčer je ušla in vsa spehana priletela do neke hiše, kjer je gospodarici v solzah pravila, kaj se ji je pripetilo. Skoro je prišel domov tudi posestnik dotične hiše s svojimi sinovi. Nesrečno dekle, katero je gospodinja povabila, naj v hiši prenoči, jih seveda ni poznalo. Bili so ubijalci njenega očeta. Roparji so skoro zvedeli, koga imajo pod streho, in so sklenili, dekle po noči umoriti. Nakazali so ji ležišče pri domači hčeri in ji zabičili, naj spi na levi strani. Po noči pa je dekle začutilo žeje in je vstalo. Ko se je vrnilo, se je vleglo namesto na levo, na desno stran pri domači hčeri. Ropar se je po noči priplazil k postelji in zadavil — svojo lastno hčer, ono dekle pa je ušlo, dobilo orožnike, kateri so preiskali zloglasno hišo. — Najbrže je to kaka časniška rasa.

— **Strašna mačeha.** „Agramer Tagblatt“ poroča, da je bila pred kratkim obsojena v Rzezowu soproga ključavničarja Dziurke na pet let težke ječe, ker je tako pretepala svojega pasterka, dve in pol leta starega Stanislava, da je vsled tega umrl. Dziurko se je oženil pred dobrim letom s sedanjo svojo ženo, a v kratkem se je pokazalo, da ta strašno sovraži svoje štiri pasterke, katere je imel mož iz prvega zakona. Zlasti na mlajšega Stanislava je nečloveška žena bestijalno pretepala s poleni in železnimi palicami; jesti mu je dala le kubinjske odpadke in suho testo. Nekoč pa je moral celo pojesti svoje blato. Čestokrat ga je sunila z glavo v zid, da je deček kar nezavesten obležal. V najhujši zimi ga je vtaknila v mrzlo vodo, kjer je moral ležati eno uro. Ker se je otrok vsled tega prehladil, mu je vtaknila žareče železne klešče v nos, da bi tako radikalno pregnala nahod 13. januarja pa ga je slekla do nazega, ter ga strašno pretepla; potem ga je spodila na dvorišče. Sosedje so jo prisilili, da je vzela otroka zopet v sobo, a vender je vsled prehlajenja in od bolečin še isti dan umrl. Sosedje so jo tožili, in nje troji pasterki so nastopili kot priče proti svoji nečloveški mačehi.

— **Upor v bolnišnici.** Iz Lvova se poroča, da so se v ondotni bolnišnici v oddelku za ženske, bolane uprle in napadle službujočo usmiljeno sestro. Upitje in krič je dolgo trpel, a vmes se je slišal glas usmiljene sestre, ki je prosila

pomoči. V bližnjih oddelkih niso vedeli kaj se godi, a mislili so, da je ogenj, zato je več bolnih hitelo k oknu, da se iz okna vrže pred zgradbo, ali so bili v tem od službojočih oseb preprečeni. Ravnateljstvo je poklicalo redarje, kateri so napravili mir in red, ter zaprli 7 razgrajalk.

— **Drage vstopnice v gledališče.** Nek premožen meščan v Atheni je minoli teden dobil od neznane roke vstopnice za gledališko predstavo za-se in za vso svojo rodbino. Ker je z vstopnicami došlo tudi jako prijazno pismo, če tudi brez podpisa, je meščan slutil, da je to uslugo storil kak neznan častilec njegove lepe hčerke in vsi so podali v gledališče ter se ondi prav dobro zabavali. Seveda je bilo vse zaman, da bi v gledališču zagledali dobrohotnega čestilca hčere in šele tu se jim je stvar začela dozdevati čudna. Popolnoma na jasnem pa so bili, ko so se po noči vrnili domov. Med gledališko predstavo so se namreč tatovi vrgli v stanovanje ter odnesli mnogo denarja vrednostnih papirjev, zadolžnic in mnogo dragocenega lišpa, kar je vse skupaj bilo gotovo več vredno, nego gratis-vstopnice v gledališče.

— **Prebivalstvo Italije.** Zadnje ljudsko štetje v Italiji je zaključilo z dokaj zanimivimi podatki in z ozirom na naraščaj italijanskega prebivalstva. Vkljub ogromnemu izseljevanju narastlo je italijansko prebivalstvo od 1881 l. do danes za 73 % in je narastlo torej od 27,459 682 na 32 449.754. Prebivalstva pride tedaj na $\square$ km povprečno 11.342 oseb. Čudno je le, da se je prebivalstvo v zadnjem času bolj množilo, nego v prejšnjih letih. Dočim je znašal naraščaj od 1861 do 1881 na leto 173 000 oseb, poskočila je ta svota od 1881 do 1891 na 208.000 oseb. Ker je zunaj kraljestva živečih Italijanov kakih 3 in pol milijona, ceni se prebivalstvo Italije danes na 36 milijonov. Najbolj je narastlo prebivalstvo v Apuliji, Ciciliji in Ligoriji, a v Pijemontu in Neapelju skoronič. Ob tolikem naraščaju — stradačev, potem ni čudo, ako jih imamo polno za oskrbo v Avstriji!

— **Duhovna napadla.** Iz Nantesa na Francoskem se javlja: Ko je pretečeno sredo zjutraj ob 6. uri v cerkvi samostana Presvetega Srca, duhoven Fauchard klečal, se mu je približala od zadaj v črnino zavita ženska in ga z batom dvakrat po glavi udarila, na kar je hotela pobegniti, ali pričujoči so jo ustavili in izročili redarstvu. Duhoven je močno ranjen in je le malo upanja, da ukreva. Napadalka je 40letna Marija Auroseè, ki je bila prej v samostanu sv. Gilde, a so jo vsled nepokorščine odstranili. Zato je menda napadla iz osvete Faucharda, ker ga smatra za pospešitelja njenega odstranjenja iz samostana.

— **Radi grdega obraza odklonjen.** V Nimesu na Francoskem je odklonila vojaška komisija pri naboru močnega, lepo vzraslega mladeniča, ker je imel nenavadno grd obraz. Predsednik naborne komisije, neki general, je menil, da se častniki in prostaki ne bi mogli vzdržati smeha, kadar bi videli tega grdega človeka, in to bi škodilo disciplini. Po dolgem posvetovanju so mladeniča res odklonili radi njegovega grdega obraza.

— **Govori nemškega cesarja in cenzura.** Iz Berolina se o slovesnem odkritju Bismarckovega spomenika, ki se je vršilo te dni, javlja, da je nemški cesar o tej priliki imel zopet govor, a govor pride v časopise šele tedaj, ko ga natanko pregleda in opili cenzura. Je moral pač kaj posebno zanimivega povedati pred Bismarckovim spomenikom nemški cesar!

— **Bacil raka.** Berolinski bakteriolog prof. dr. Maks Schüller je zasledil doslej neznani bacil, ki povzroča pri ljudeh in živalih raka ali sarkom. Rak je strašna bolezen, ki silovito mori človeštvo. Njegovi bacili povzročajo otekline, ki dobivajo polagoma čudne izrastke in razrastke; bolnik oslabeva in umre. Schüller je izdal o tej svoji iznajdbi posebno brošuro: „Die Parasiten im Krebs und Sarkom der Menschen“.

— **Pruski patrijotizem.** V Bonnu na Pruskem je bila nedavno povodom vsprejema nemškega prestolonaslednika na tamošnji univerzi dijaška veselica, na kateri se je po nemški navadi popilo jezero piva. Po dovršenem komersu pa je lastnik dotične restavracije opazil, da mu je zmanjkalo nič manj kot — 650 vrčkov, katere so dijaki vzeli seboj iz patrijotizma v spomin na to redko dijaško slavnost. Krčmar je na to naprosil vseučiliški rektorat, naj zahteva od dijakov vrčke nazaj, ali pa, če si jih hočejo obdržati za „spomin“, da jih plačajo in pošljejo za vsak vrček svotico 1 marko 25 pfenigov.

— **Ukraden parobrod.** V kroniki tatvin se je zgodilo nekaj nenavadnega. Na Sprevi so neki družbi ukradli tatovi parobrod, ki je bil namenjen za vaje. Tatovi so prerezali vrvi, s katerimi je bil parobrod privezan na obal, in ušli nato s parobrodom po Sprevi. Skoro pa je parobrodu zmanjkalo para in tatovi niso mogli dalje ž njim. Srditi nad neuspehom, razbili so vse stroje in naprave na parobrodu ter ga ob obali ustavili.

— **Maksim Gorkij v zaporu.** Iz Niž. Novgoroda poročajo, da trpi pisatelj Gorkij, katerega so zaprli radi zadnjih nemirov v Rusiji, hudo trganje po udih. V ječi je namreč zelo vlažno in mrzlo. Sojetniki Gorkija jako spoštujejo, mu izkazujejo razne usluge, mu dajejo darove, a tudi meščani mu pošiljajo denarja, jedil itd. Proti Gorkiju se vrši preiskava, radi nekega izleta z dijaki v čolnu po Volgi. Policija misli, da so bili tedaj zbrani vsi „zarotniki“. Slučajno je neki izletnik vse tovariše fotografiral, in tako je izvedla policija za vse udeležence. Gorkij je spisal razun tega še dve povesti s tendenco proti sedanji upravi Rusije, zato bode baje vsekakor kaznovan. Šef orožništva v Nižjem Novgorodu je odredil, naj izpuste Maksima Gorkija iz ječe; a zaprt bo Gorkij venderle v sobi dotlej, da bo obravnava končana. Bati se je, da Gorkij ne bo popolnoma oproščen, ker se je upal proti vladi preveč ostro in kritično pisati in govoriti. Gorkij je bolehen in izgleda jako slabo.

— **Surovost mej dijaštvom.** Brzjavka v „Times“ sporoča o grdi surovosti, ki se je pripetila v Bataviji med ondotnim dijaštvom. Med abiturijenti in med nekaterimi dijaki, ki bodo leta 1902 zapustili zavod, je vladalo vedno veliko sovraštvo. Dijaki so se med seboj časih na uprav surov način stekli. Nekaj posebnega pa so izvršili zadnje dni. Na samem je mlajši letnik zalotil abiturijenta po imenu John Schwarz. Tega so surovi mladeniči privezali k nekemu drevesu in ga neusmiljeno pretepali. Z neko ostro tekočino so mu nato užgali na levo stran številke 02, kar bo nesrečnemu mladeniču ostalo vse življenje. Ko so ga pozneje izpustili, se je komaj privlekel do zdravnika, ki ga je poslal v bolnico. Oblasti se trudijo, da bi zasledile zločince in jih kaznovali.

— **Španske zmešnjave.** V Španiji vže na vseh koncih in krajih vre. Komaj so prekucije v Barceloni z največjo težavo zadušili, pa se je položaj v Coruni zelo poojstril. Štrajkujoči delavci so tu poskusili pretrgati vodo in plinovod, radi česar je vlada takoj proglasila vojno stanje. Mesto je oblegano. Vlada splošno razburjenje. Noben časopis več ne izhaja. V luki se nobena ladija ne ukreca; tržišča so prazna, pekarije in mesnice so zaprte. Štrajkujoči nosilci vode branijo deklam nositi vodo. Skoro vsako noč pa se ponavljajo krvavi spopadi.

— **Najmanjšo železnico** so sezidali za razstavo v Omaha. Ta železnica je pravo veselje otrok, ki se v njej pridno vozijo po razstavi. Dimnik železniškega stroja je visok 25 palcev, skupna dolžina železniškega stroja in tenderja znaša 7 čevljev in 3 palce. Kotel ima primerje 10 palcev. Vozov ima ta vlak 10, in v vsakem vozu se lahko vozijo 4 otroci.

— **Hiša se sezida v treh ali štirih dneh.** To je najnovejša iznajdba Edisonova. Najprej se postavi ogrodje iz

železa. Edison je iznašel nov cement, kateri se ulije preko ogrodja in cement postane tako trd, kot najtrši kamen. V tem ko se cement suši, se postavi streho. V taki hiši ni vlažnih stanovanj.

— **Po pomoti morilec žene.** Iz Louisville, Kentuky v Ameriki, se poroča: F. H. Riharston je ustrelil po noči svojo ženo. Ona je namreč vstala in šla pit vodo, mož pa je mislil, da je kakšen tat in je naglo ustrelil v temi. Ko se je žena z groznim krikom zgrudila na tla, je šele spoznal po glasu svojo grozno zmoto.

— **Išče se poštenjak.** Bogata Nancy Irwing v Čikagi je razpisala 800 dolarjev nagrade onemu trgovcu, ki dokaže, da je jeden mesec delal pošteno. O tem odločuje posebno razsodišče. Nanci Irwing pravi, da noben trgovec v Čikagi ne dobi te nagrade.

— **Anarhist ožgan.** Iz Novega Jorka poročajo angleškemu listu „Morny Leader“, da so ondotni anarhisti z razbeljenim železom ožgali svojega sodruga, italijanskega podanika Antona Reppo, ker je bil na sumu, da je italijanskemu konzulu razkril neke tajne anarhistiške sklepe. Preteženo nedeljo se je podala večja družba anarhistov na izlet, med temi tudi Roppe. Ko so prišli na nek samotni kraj, je več anarhistov prišlo Roppe-ja in mu držalo začepljena usta, da ni mogel upiti, med tem ko je pristopil jeden anarhistov in mu pritiskal v dlan desne roke z razbeljenim železom nek posebni znak, po katerem bode vsem anarhistom znan kot izdajalec.

— **Mudzaffer-Edin,** perzijski šah, je na smrt bolan. Poročila iz Teherana, stolnice šahove, pripovedujejo, da je šah po svojem povratku iz Evrope začel bolehati na neki notranji bolezni, katera se je smrtonosno razvila, tako da je v kratkem pričakovati njegove smrti. Mudzaffer-Edin je peti vladar šuštske dinastije Kadžar (od l. 1794) in je star šele 48 let, vlada pa od leta 1896. Naslednik mu bode baje njegov najstarejši sin Muhamed-Ali-Mirza, ki je zdaj star 29 let. Poročila govorijo, da postane perzijski sah politična žrtev onih faktorjev, katerim je v očeh perzijska zveza z Rusijo.

— **Zopet velik požar v Pekinu.** Pred tremi tedni je vihrala nad Pekinom strašna nevihta, ki je naredila ogromno škodo. V jeden del „prepovedanega mesta“ pa je udarila strela in užgala. Ogenj je pokončal mnogo lepih poslopij, med njimi palačo Wu-ying, v kateri je bila cesarska knjižnica. Škode je več milijonov.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 28. junija 1901. Pšenica K 8 30 h, rž K 7.20 h, ječmen K 7.— h, pves K 7.50 h, ajda 6.— h, proso K 7.— h, turšica K 6.80, fižol K 9.— h. Vse cene veljajo za 50 kilogramov.

100—300 gold. na mesec

zamorejo osebe vsakega stanu na vsakem kraju gotovo in pošteno brez kapitala in zgube zaslužiti z prodajo postavno dovoljenih državnih papirjev in srečk.

Ponudbe sprejme **Ludwig Oesterreicher,**
Deutsche Gasse 8 Budapest. (5—10)